

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת וירא

הגיליון השבועי לכל יהודי 930

י"ד במרחשוון התשס"ה
(29.10.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונב

למה לתמוך, תנו סיבה

הקשבנו רוב-קשב לנאומו של ראש-הממשלה בכנסת. לא שמענו אפילו מילה אחת של הסבר איך עקירת היישובים הפורחים והבריחה מגוש קטיף מביאה תועלת כלשהי לעם-ישראל

לאחר שכל המפלגות הדתיות החליטו להתנגד פה-אחד לתכנית הבריחה והעקירה המכונה 'הינתקות', נשמעו בכלי-התקשורת שאלות על הקו האחיד של כל היהדות הנאמנה. איך ייתכן, שאלו הללו, שאין בנמצא אפילו גוף רבני-הלכתי אחד, בעל-משקל, שייתן 'הכשר' לתכנית הזאת.

אבל האמת היא שהשאלה צריכה להישאל מהכיוון ההפוך. אין כל פלא שאנשים שקולים ואחראים מתנגדים לתכנית זו, שאין בה שום טעם והיגיון. השאלה הגדולה היא, למה יש מי שתומכים בה? מה מביא אנשים בני-דעת לתמוך בתכנית שאפילו אביה-מולידה אינו מסוגל לספק ולו נימוק הגיוני אחד להצדקתה.

הקשבנו רוב-קשב לנאומו של ראש-הממשלה בכנסת, בשעה שהציג את תכניתו. שמענו הצהרות על יד המושטת לשלום, ובנשימה אחת על העדר שותף למשא-ומתן. שמענו גם השתלחות במתיישיבים, שכביכול הם נגועים ב'תסביך משיחיות' (חטא בל-יכופר...). אבל לא שמענו אפילו מילה אחת של הסבר איך עקירת היישובים הפורחים והבריחה מגוש קטיף מביאה תועלת כלשהי לעם-ישראל.

הזמנת הטרור לנצח

כאשר הסכם אוסלו הובא לאישור בכנסת, הייתה בפי מחולליו מסכת שלמה של נימוקים להצדקת המהלך. שוללי ההסכם, ואנחנו בתוכם, סברנו שהנימוקים הללו מוטעים ומופרכים, וכי תומכי ההסכם הולכים שולל אחר תקוות-שווא שאין להן אחיזה במציאות — כפי שהתברר למרבה הצער. אבל לפחות היה עם מה להתווכח ויכולת להבין את ההיגיון שבבסיס התכנית.

עכשיו אנחנו עומדים מול תכנית ריקה מתוכן שאין בה שום מרכיב הגיוני, חוץ מעצם הבריחה תחת אש והטרואומה הנוראה של הרס ועקירה. יש התומכים בה משום שהם רואים בעקירת יהודים מבתיהם מטרם כשהיא לעצמה, כדי שיהיה אפשר לחגוג על חורבנם. אחרים תומכים בה משיקולים פוליטיים צרים — כדי לתת

'גיבוי' לראש-הממשלה. ולמה ראש-הממשלה עצמו תומך בה — אפשר רק לנחש.

הרמטכ"ל הזהיר כי תכנית הנסיגה תיתן רוח-גבית לטרור, אזוהרה שכבר מתממשת לנגד עינינו. מאז הכריז ראש-הממשלה על כוונתו לעקור את גוש קטיף ולברוח מחבל עזה, קיבל הטרור העזתי תנופה חדשה. עובדה היא שמאז עבר מרכז-הכובד של הלחימה בטרור לרצועת-עזה, ומצבה של שדרות הוא רק רמז קטן לאיום שקף-צרעות זה עלול ליצור בכל האזור.

ברור שביצוע התכנית יעניק תחושת הישג אדידה למחבלים ויזמין את הטרור להיות כאן לנצח, כי אנו-עצמנו מוכיחים למחבלים שהטרור משתלם ומשיג את יעדיו. ברור שעקירת גוש יישובים פורח ומשגשג יהיה תקדים ויגביר את הלחץ הבין-לאומי לעקור גושי יישובים נוספים. ברור שהקרע שיווצר בעם יפגע פגיעה קשה בחוסנה של החברה היהודית.

ומה התועלת? איזה הישג אנחנו אמורים להפיק מביצוע תכנית אומללה זו? מה התמורה שיקבל עם-ישראל? — אין תשובה. איש אינו מסוגל להניח אפילו בדל של הסבר הגיוני על כף הרווח (חוץ מדברי דמגוגיה על 'ציאה מעזה', שממנה כבר יצאנו בימי אוסלו העלזים).

טוב שיש רבנים

לשמחתנו, רבני-ישראל ופוסקי-ההלכה אינם הולכים שבי אחר ססמאות-סרק ואחר תעמולה תקשורתית מגוייית. הם מנסים לבחון את הדברים לגופם, על-פי אמות-מידה ברורות שמעניקה תורת ישראל. הם שואלים שאלה אחת — אם זה טוב לעם-ישראל, אם זה ייתן יותר ביטחון ליהודים, אם זה יחזק את כוחנו לעמוד מול אויבינו.

אין פלא אפוא שהרבנים שוללים את התכנית ורואים בה סכנה חמורה. הם משמיעים את קולו של ההיגיון הבריא ואת דאגתה של תורת ישראל לשלומנו של עם-ישראל. עד כה הוכח כי הרבנים צדקו ולא הווי ה'שלום' וחסידיו הנסיגות.

יש חדש

הכינוס הארצי

ביום חמישי הקרוב, כ' במרחשוון, יהיה אי"ה הכינוס הארצי ה-45 של חסידי חב"ד בארץ, באולם 'בית זלטה' המרווח בכפר-חב"ד ב, בשעה 7 בערב. כינוס מסורתי זה זכה לעידודו של הרבי מליובאוויטש, שאף נהג לשגר אליו מכתב מיוחד. הכינוס מתווה את קווי-הפעולה של חסידי חב"ד בשנה זו, והוא גם משמש מעמד קבלת-פנים לחוזרים מהשייה בחודש החגים בחצר הרבי מליובאוויטש. במרכז הכינוס השנה יעמוד האתגר החיוני להעיר את לב העם, נוכח הסכנה החמורה שבתכניות הנסיגה.

הזמנה לשבת חברון

מחדשי היישוב היהודי בחברון מזמינים את המונייני ישראל להתארח בשבת הבאה, פרשת חיי-שרה — שבה מסופר על קניין מערת-המכפלה — בקריית-ארבע ובחברון, לתפילות, לסעודות שבת משותפות ולסיורים מודרכים באתרים היהודיים בחברון. ביקורים של המונייני ישראל יש בהם לעודד את רוחם של חלוצי חברון. לפרטים 400456-800-1.

החלו "חגיגות החומש"

השבוע החלו בבית צעירי-חב"ד בכפר-חב"ד חגיגות החומש, שאליהן מגיעים אלפי תלמידי כיתות ב מכל רחבי הארץ, לרגל תחילת לימוד החומש בבתי-הספר. הילדים נהנים מחוויית 'הכנסת אורחים' באוהלו של אברהם אבינו, צופים בסופר סת"ם, מתנסים בכתיבה על קלף, מבקרים בתערוכה ומרכז למידה של מוצרי סת"ם, חוזים ב'מסע מרתק בעקבות הבריאה', מועסקים בסדנה יצירתית, והעיקר — תכנית חווייתית מיוחדת בבית הכנסת, שבשיאה ריקוד עם ספר-התורה. כל ילד מקבל שי מיוחד בתום האירוע. הביקורים בהרשמה מראש בלבד, טל' 03-9607588.

זמני השבוע

ויחולל ת"א חיפה בארבע אילת ניו-יורק

כניסת השבת	4:16	4:31	4:21	4:35	4:34	5:38
צאת השבת	5:29	5:30	5:29	5:31	5:31	6:37

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

חפירת בארות ומשמעותה

לפולשתים אפשרות אחיזה, מכיון שדרך זו שוללת את קיומם לגמרי. לכן משחזר יצחק וחפר את בארותיו של אביו, לא הצליחו הפולשתים לסותמן.

להעלות מלמטה

זו משמעות הפירוש שהבאר נקראת על שמו של יצחק, משום שיצחק חפרה מחדש. דרכו של אברהם אין לה קיום אלא על-ידי קר-העבודה של יצחק. היראה של יצחק היא השומרת ומגינה על האהבה של אברהם, שתופנה לכיוונים חיוביים בלבד.

הפירוש הנוסף מייחס את הבאר ליצחק משום שכל עניין הבארות שייך לקר-העבודה של יצחק. עניינה של באר להעלות את המים הטמונים במעמקי האדמה, מלמטה למעלה. זה עניינה של הגבורה והיראה בעבודת ה' – לעורר את האדם ולגלות את הקדושה הטמונה בו. לעומת זאת, דרכו של אברהם, דרך האהבה, היא להרעיף קדושה מלמעלה למטה. לכן עניין הבארות שייך ליצחק, ומטעם זה הבאר נקראת על שמו.

(לקוטי שיחות כרך טו, עמ' 118)

הפולשתים מייצגים את הפך הקדושה. השם 'פולשתים' הוא מלשון 'מבוי מפולש' (מבוא הפתוח משני צידיו), ועליהם אמרו חז"ל: "פולשתים ליצינים היו", שכן הליצינות נובעת מכך שהלב "פתוח ומפולש מכל צד", ללא מעצורים.

היראה מגינה

לכן הצליחו הפולשתים לסתום את בארותיו של אברהם, אך לאחר שחפרן יצחק מחדש – לא יכלו לסותמן. כל עוד הקו השולט היה קו העבודה של אברהם, הייתה לפולשתים אפשרות יניקה ממנו. הואיל ועבודת ה' של אברהם הייתה מתוך התרחבות של מידת החסד הקדושה, באהבה, בתענוג ובשמחה בה', יכלו הפולשתים לינוק ממנה חיות ולהעבירה להתרחבות-הלב האסורה, להתהוללות ולליצינות. וכך הצליחו לאחר מות אברהם לסתום את בארותיו.

אולם מול בארותיו של יצחק היו הפולשתים חסרי-אונים. עבודתו של יצחק הייתה בקו היראה מהקב"ה, התבטלות לאלוקות, פחד של קדושה. בקר-עבודה זה לא הייתה

סופר בזוהר על שלושה דברים שהוצבו כעדות. אחד מהם הוא הבאר של יצחק, שעליה נאמר בפרשתנו "בעבור תהיה לי לעדה". אך הדבר מעורר שאלה: מדוע נקראת הבאר על שמו של יצחק, הלוא אברהם חפרה והוא שאמר כי "תהיה לי לעדה"?

שני פירושים הובאו על כך: הראשון – אמנם באר זו נחפרה בידי אברהם, אבל היא הייתה בעיקר של יצחק. פירוש שני – הבאר נקראת על שמו של יצחק, כי לאחר שאברהם חפרה – סתמוה פולשתים, ואז חפרה יצחק מחדש.

ליצינים היו

שני הפירושים הללו משתלבים יחדיו על-פי משמעותם הרוחנית והפנימית של הדברים. אברהם ויצחק מייצגים שתי דרכים בעבודת ה': אברהם מייצג את קו החסד, "אברהם אוהבי" – הוא הרעיף על כולם קדושה מלמעלה למטה, בהרחבה ובאהבה גדולה. לעומתו, עבודתו של יצחק הייתה בקו הגבורה, "פחד יצחק" – הוא העלה את הדברים הנחותים מלמטה למעלה.

מן המעייין

נושא השבוע: הכנסת-אורחים

אמרת השבוע

לוקח בלי רשות

הרב החסיד שניאור-זלמן חייקין (סבאר-רבא של הרבי מליובאוויטש) היה אחד מעשירי העיירה פודוברנקה. הוא היה פזרן גדול לכל דבר שבצדקה, ובמיוחד השתדל בהכנסת-אורחים.

דרכו הייתה לשבת בבית-המדרש בין העניים, והאורחים שלא הכירוהו סברו שהוא אחד מהם. כששמע משהו מתלונן שהוא רעב, היה אומר לו: "יש כאן אדם ששמו זלמן חייקין, ובביתו מגישים ארוחות לעניים, וגם אני אכלתי שם".

לאחר התפילה היה הולך עם העניים לביתו, פותח את ארונות המטבח ומגיש ארוחות לעניים. אלה שלא הכירוהו היו מסננים מפיהם: "הוי, קבצן נטול דרך-ארץ, לוקח מהמטבח בלי רשות..."

חידוש בהכנסת אורחים

פעם אחת שאל רבי שמחה-בונם מפשיסחה את תלמידיו אם חידשו משהו במצוות הכנסת אורחים. השיב רבי מנחם-מנדל מקוקצק: כשבא אורח, יש להראות לו את מקום לינתו קודם הסעודה, כדי שיאכל בלב שקט.

לשכינה לא קר

שאלו את רבי נחום מצ'רנוביל, מדוע נאמר (שבת כז,א) "גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה". השיב להם: כשעומד יהודי בחוץ בחורף, רועד מקור, אם לא ימהרו לפתוח לו את הדלת, הוא עלול לקפוא ולהוציא את נשמתו; לעומת זאת, השכינה אש אוכלת היא, לא יהיה קר לה גם אם תמתין מעט.

בעל-הבית זקוק לאורח

יותר ממה שבעל-הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל-הבית. יותר ממה שהאורח זקוק לבעל-הבית, זקוק לבעל-הבית לאורח לשבת.

(רבי שמלקה מניקלשבורג)

אכרהם הצטער

"וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום היום" (בראשית יח,א). "כחום היום" – הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה, שלא להטריחו באורחים; ולפי שראוהו מצטער שלא היו אורחים באים, הביא עליו מלאכים בדמות אנשים.

(רש"י)

רוצה לגמול חסד

אנשים טובים בעצם מהותם רוצים בכל זמן ובכל עת לעשות חסד. לכן הצטער אברהם כשלא באו אליו אורחים, כי אצלו הייתה מידת החסד בהתעוררות תמידית, וכשלא יכלו לבוא אליו האורחים בגלל חום היום, היה שרוי בצער.

(ספר המאמרים ת"ש)

נדבה תחילה

כשהיו מגיעים עניים לרבי אליעזר, אביו של הבעש"ט, היה נותן להם נדבה קודם שהושיבם לסעודה, כדי שיאכלו בשמחה ובטוב-לבב.

בור כרה ויחפרהו

הפרידה של יענקל מהוריו, בדרכו לנסות את מזלו באמריקה הגדולה, הייתה קשה ומרגשת. צפירת הרכבת קטעה אותה באכזריות. יענקל נופף להוריו לשלום ונבלע בין הנוסעים.

עם הגיעו לאמריקה חבר יענקל לקהילת יראים ושלמים. הוא שכר דירת-חדר קטנה באיסט-סייד היהודית במנהטן. עד-מהרה גם מצא עבודה שפרנסה אותו בכבוד. כעבור זמן נשא לאישה בת-טובים כשרה. האיגרת ששלח להוריו אשר בהונגריה על הסתדרותו הטובה ועל נישואיו, שימחה אותם לאין-קץ.

יענקל התברך בחריצות ובתפיסה מהירה. הוא ידע לזהות הזדמנויות ולאחוז בהן. יום אחד קנה ממהגר סיני קשיש מיכבסה גדולה, ששכנה ברחוב המרכזי של השכונה. הוא הפעיל את המיכבסה שעוות נוספות והתאמץ לרצות את לקוחותיו. עד-מהרה נהפך המקום לעסק משגשג.

ההצלחה לא סחררה את ראשו. הוא הוסיף לדבוק בדרך התורה והמצוות והכיר תודה לה' על הצלחתו. נזקקים ידעו כי בביתו יזכו לתרומה הגונה. חייו של יענקל התנהלו על מיי-מנחות. נולדו לו ילדים והוא ניהל בית יהודי לתפארת.

עד ליום שבו החלו העניינים להשתבש. מול המיכבסה שלו פתחו שני איטלקים צעירים מיכבסה מתחרה. השניים שכרו אולם רחב-ידיים ומילאוהו מכוונות-כביסה משוכללות ומהירות. רשימת לקוחותיו של יענקל החלה להצטמק. הוא חש כי יציבותו הכלכלית מתערערת והולכת.

כעבור זמן שילחו לעברו האיטלקים רמזים כי מוטב לו לסגור את מכבסתו. עיניהם היו צרות בפרנסה המנטה שעדיין הניבה לו המיכבסה. יענקל היה אובדן-עצות.

היהודי שהתדפק על דלת ביתו השכיח ממנו לשעה קלה את צרותיו. הוא הביא דרישת-שלום חמה מהונגריה. השיחה נתגלגלה עד שהגיעה גם לסיפור מצוקתו של יענקל.

"שמעניא", הציע הלה, "ודאי שמעת על הצדיק רבי ישע'לה מקרסטיר, שאילו אני קשור. בעוד כמה שבועות אשוב לפקוד את חצרו. כתוב 'פידון-נפש' לצדיק ואני אמסרהו לו". הרעיון קסם ליענקל, שעשה כן מיד.

חצי שנה חלפה מאז. הפרנסה הוסיפה להיות דחוקה והאיומים תכפו וגברו.

מה חסר לילד

"כ"ק אדמו"ר הרש"ב נהג עוד בהיותו ילד קטן להיכנס ביום-הולדתו (כ' במרחשוון) אל סבו, "כ"ק אדמו"ר ה'צמח-צדק', כדי לבקש את ברכתו. כשמלאו לו ארבע או חמש שנים והוא נכנס אל סבו, התפרץ בבכי. שאלו הסבא: "למה אתה בוכה?". השיב הילד: "למדנו השבוע שהקב"ה נראה אל אברהם אבינו. על זה אני בוכה — למה אלינו אין הוא נראה?".

השיב לו ה'צמח-צדק': "כשיהודי צדיק, בן תשעים ותשע שנים, מחליט למול את עצמו — ראוי וכדאי הוא שיתגלה אליו ה'". התשובה נתקבלה על דעתו של הילד והוא חדל מלבכות (הסיפור סופר בפי "כ"ק אדמו"ר הרי"צ בשבת פרשת וירא תרצ"ג. נדפס ב'היום-יום' עמ' קג).

רוצה שהקב"ה יתגלה

הרבי מליובאוויטש חזר על הסיפור הזה פעמים רבות, כשהוא מפיך ממנו הוראות ודרכים בעבודת ה'. אחד הדברים שאפשר ללמוד מהסיפור הוא — איך צריך לחנך ילד יהודי.

הסיפור הזה לא נועד רק לתאר את גדולתו של "כ"ק אדמו"ר הרש"ב, שעוד בהיותו ילד בן ארבע או חמש הגיע לדרגה של בכיה — לא על מחסור בממתק או בצעצוע, אלא על כך שהקב"ה אינו נגלה אליו. הסיפור בא להמחיש את מהותו של חינוך אמיתי. לאמור: כאשר נותנים לילד חינוך יהודי-חסידי אמיתי, אפשר להביאו לידי כך, שתשוקתו ושאירתו יהיו להתגלות של הקב"ה, ועד כדי בכי.

לכאורה אפשר לשאול, איזה דמיון והשוואה יש בין אדמו"ר הרש"ב לבין כל ילד יהודי? הרש"ב היה קדוש מבטן, נשיא ישראל בן נשיא ישראל, וכבר בקטנותו ניכרה בו גדולתו העתידית. ברור שכבר בגיל ארבע או חמש היה בר-דעת יותר מחבריו בני-גילו, ואפילו יותר מילדים גדולים ממנו. איך אפשר ללמוד ממנו על דרך החינוך של כל ילד יהודי?

ניתן הכוח לחנך

מסביר הרבי, שהתשובה טמונה בעובדה שהרש"ב היה אז בן ארבע או חמש. בכלל, שיעור החינוך הוא בכל ילד לפי חריפותו וידיעתו, אולם יש דברים שקשורים בגיל קבוע. ובענייננו, הגמרא (כתובות נא), אומרת: "בציר מבר שית — לא תקביל" (=אל תקבל ילד שלמטה מגיל שש), שכן ילד שעדיין לא הגיע לגיל שש, עדיין איננו נחשב בר-דעת לצורך לימוד התורה.

מכאן, שאם הרש"ב הגיע לדרגה של בכי על שאין הקב"ה מתגלה אליו, בהיותו בגיל ארבע-חמש, למטה מגיל שש, אין זה דבר שקשור ברמת הידיעה וההכרה שלו — שבזה יש הבדל בינו ובין ילדים אחרים בגילו — אלא זה דבר ששייך לעצם מהותו של כל ילד יהודי, יהיה מי שיהיה. הדבר תלוי אך ורק בחינוך שהילד מקבל, ואם הוא מקבל את החינוך הראוי — יכול כל ילד להגיע לדרגה זו.

יש בזה חידוש עיקרי בעניין החינוך. ידועים דברי הרמב"ם, שדרך הלימוד עם ילד היא, שמזרזים אותו "בדברים שהם אהובים אצלו לקטנות שניו [=לגילו הצעיר]... קרא, ואתן לך אגוזים וכו'". וכאן אומרים לנו, שאפשר להביא ילד בן ארבע-חמש ללמוד חכמה אכפת לו — ועד כדי בכי — לא חיסרון של טוב גשמי אלא העובדה שהקב"ה אינו מתגלה אליו.

כלומר, ניתן לנו הכוח לחנך ילד שהקב"ה יהיה חלק מחייו וממאוויו, עד שיהיה מוטרד מזה שהקב"ה אינו מתגלה אליו כשם שנתגלה אל אברהם אבינו. ואם הילד אינו בדרגה כזאת ולא אכפת לו שהקב"ה אינו מתגלה אליו — אין זה משום שהילד עצמו אינו שייך להרגשה כזאת, אלא משום שמחנכיו לא דיברו אליו בדברים היוצאים מן הלב!

זה החינוך היהודי-חסידי אמיתי שהורים ומחנכים צריכים להעניק לילדיהם, ואז זוכים לרוות מהם רוב נחת וללכת "בנערינו ובזקנינו... בבנינו ובבנותינו" לקראת משיח-צדקנו.

שאהו עמך בקביעות, לשמירה ולהצלחה. אה, עוד דבר — הצדיק הורה שלא תפתח את הקמיע עד שתחוש כי בא המועד המתאים".

בימים הבאים ניסה יענקל לשאוב עידוד מברכת הצדיק ומהקמע ששיגר, אף שידע כי מתחריו זוממים דבר-מה.

בוקר בהיר אחד שב מיועדנו והופיע בביתו של יענקל. "ברוך שובך לצל קורת'י הרעועה", הכריז יענקל בחיוך גגום, שהבהיר את מצבו.

"יש לי בשורות טובות בשבילך!", הכריז האורח, והוציא מתיקו כיס בד קטן. "זה קמע ששלח לך הצדיק.

שני האיטלקים החליטו לפעול. הם גייסו צעיר שחור בעל עבר עברייני עשיר והבטיחו לו מאתיים דולרים תמורת שרפת המיכבסה של היהודי. הצעיר הסכים וקיבל מן השניים הכוונה מפורטת ובכללה שם הרחוב, תיאור חלון-הראווה של המיכבסה והחנויות הסמוכות לה. הם תחבו לידו שטר של מאה דולרים. "את היתרה תקבל לאחר הביצוע", אמרו.

בשעת לילה מאוחרת יצא הצעיר למשימה. בידו נשא מכל דלק גדול ובכיסו גפרורים. הוא תר אחר המיכבסה, על-פי ההנחיות שקיבל, אך לא הצליח לזהות את המקום. כעבור שעה קלה החלו עצביו להתרופף. אולי הלחץ הנפשי שיבש את ראייתו, ואולי החשכה הסתירה מעיניו את מכוונת-הכביסה שמעבר לזכוכית. מדקה לדקה גברה עצבנותו.

באין-ברירה טמן את המכל בפניה נסתרת והמתין לעובר-אורח. "איך מכיר את המיכבסה?!", תמה הלה, והצביע על מקומה המדויק. התפלא הצעיר על שלא הבחין בה קודם-לכן. אך הסתלק האיש מיהר הצעיר אל המכל. הוא רץ אל המיכבסה, ניפץ במהלומה עזה את השימשה הקדמית, והתיז את הדלק על מכוונת-הכביסה. בתוך שניות הייתה המיכבסה למאכלת-אש.

למחרת בבוקר הלך יענקל, כדרכו, להתפלל שחיותו. לאחר התפילה, בלי לדעת דבר וחצי-דבר על אירועי הלילה, פנה אל מכבסתו. ממרחק הבחין בכבאים ובשוטרים שמילאו את הרחוב. בדופק מואץ החיש את צעדיו אל המיכבסה.

יענקל התקשה להאמין למראה עיניו. המיכבסה המפוארת של צמד האיטלקים הייתה לאפר. השניים התרוצצו בחוץ, חיוורים ועצבניים. יענקל מיהר לפתוח את המיכבסה שלו, שלידה כבר המתינו לקוחות.

הסיפור המלא נחשף רק כעבור יומיים, לאחר שהמשטרה תפסה את המצית. זה מיהר לפתוח את פיו. "התכוונתי להצית את המיכבסה ממול וטעיתי בזיהוי המטרה", הודה, הוא, כמובן, הסגיר גם את מזמיני ההצתה — בעלי המיכבסה השרופה.

בבת-אחת חזרו כל הלקוחות הוותיקים למיכבסה של יענקל. מצבו הכלכלי שב ועלה מעלה. גם תרומותיו חזרו להיות נדיבות כזמנים הטובים.

מאז חלפו שנים ועדיין לא מש הקמע מחיקו. יום אחד נתבשר על פטירת הצדיק מקרסטיר. יענקל סבר כי זהו "המועד המתאים" שעליו רמז הצדיק. כשפתח את הקמע נעתקה נשימתו. על רצועת קלף זעירה הופיע הפסוק — "ואת האנשים אשר פתח הבית הכו בסנוורים, מקטון ועד גדול, וילאו למצוא הפתח"...

רוח אחרת, הרוח היהודית

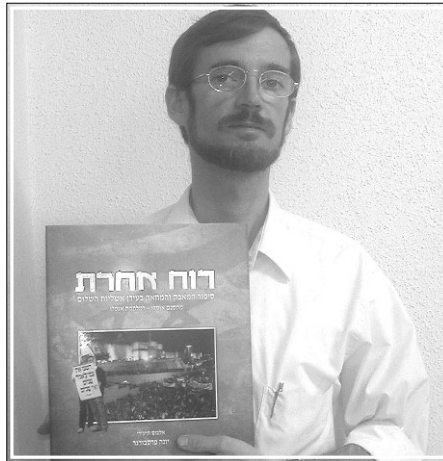
הנהיג את משמרת המחאה הקבועה בצומת סירקין בכניסה לפתח-תקווה.

איש אחר הוא הד"ר יצחק אבנון, בעל תואר שלישי בהנדסה ועובד ברפא"ל – שהשתתף דרך-קבע בפעילות המחאה, הקים דוכני הסברה שבועיים בכניסה למרכזי הקניית בקריות, וחילק לעוברים ושבים חומר הסברה שמימן מכיסו.

כאז כן עתה

אחד הדברים הבולטים מעיון בספר הוא החפיפה בין התהליכים שהובילו למציאות האסונית שלנו – אז והיום. כאז גם עכשיו עומדים מעשי השלטון בניגוד להתחייבויותיו המפורשות בטרם נבחר; כאז גם עתה התקשורת מתגייסת במלוא עוזה לסמן את ה'רעים' מול ה'טובים'; וכאז גם היום הממשלה מובילה מהלכים הקורעים את העם.

פרסבורגר מאמין בכוחו של האלבום לתרום ליצירת אותה 'רוח אחרת' – של אמונה בה' ושל תחושת שייכות לארצנו – שכל-כך חסרה ודרושה לנו עתה.

פרסבורגר והאלבום: "הפנים האמיתיות של המאבק"

האנשים הגדולים

החלק הכתוב של הספר (שבו שותפים בין השאר, מאיר עוזיאל, אבי רט ויוסי בן-אהרון) מרענן את הזיכרון ומזכיר לנו כי במורדינו הבאנו את מדינת הטרור הפלסטינית ללב ארצנו. ויש גם סיפורים אישיים מרגשים, על אנשים שבמשך שנים פיצלו את חייהם בין ביתם ומשפחתם לבין פעילות המחאה. אחד מהם הוא אברהם רטנר (68), שלחם בשורות ההגנה, ובתש"ח לחם בגוש-עציון עד נפילתו בשבי. את ביתו בנה ביישוב נחלים, שם עבד כחקלאי. במשקו הצנוע הקים מפעל מאולתר לשלטי הבד המפורסמים שליוו את המאבק לאורך השנים. כמו-כן

בשעה שהמאבק על ארץ-ישראל שרוי בשיא רתיחתו מתפרסם ספר חדש, בפורמט אלבומי, 'רוח אחרת' שמו, המתעד את 'סיפור המאבק והמחאה בעידן אשליית השלום – מהסכם אוסלו למלחמת אוסלו'. מדובר בפרוייקט מרשים, שמאחוריו עומד יונה פרסבורגר ממצפה-יריחו.

פרסבורגר (37) עלה ארצה מפריס, עם הוריו, לפני עשרים וחמש שנה. הוא בוגר ישיבת-ההסדר ניר בקריית-ארבע, שירת כטנקיסט בשריון וכעת נשוי ואב לשלושה. הוא ואביו, יצחק, צייר ומאייר בעל-שם, היו שותפים ליצירת כמה מן המפורסמות שבין כרוזת המחאה בימי אוסלו.

מאבק טהור וצודק

"מטרת הספר", אומר פרסבורגר, "איננה היסטורית בלבד – למען יידעו הדורות הבאים כי לא כל העם הלך שולל אחר כזב 'השלום' – אלא גם כדי לטהר את הציבור הנאמן לארץ-ישראל מהתדמית המסיתיה שהתקשורת הישראלית אינה חדלה מלהצמיד לו. הספר מציג את הפנים האמיתיות של אחד המאבקים האזרחיים הטהורים והצודקים ביותר בארצנו".

ואמנם תמונות גדולות של הפגנות-הענק בירושלים ובתל-אביב, ותמונות ממוקדות יותר של איש זקן מפגין בצומת או של אם וילדיה ובידיהם שלטי-מחאה, מספרות את הסיפור כולו. סיפור עצוב שתחילתו ב'אל תתנו להם רובים' וסופו ב'השלום הזה הורג אותנו'. זה גם סיפור על שלטון שמתכחש להבטחותיו ('לא נדבר עם אש"ף', 'לא תוקם מדינה פלסטינית'), שרומס חלק גדול בעם ('פרופלורים'), ושעושה דה-לגיטימציה לאזרחים נאמנים ומסורים.

בריאות עם סיעוד בחבילה אחת!

המבצע כולל: תוכנית סיעודית לכל אחד מבני הוגג, ובנוסף ניתוחי השתלות איברים בחו"ל, התרופות היקרות שאינן כסל הבריאות, היטולים מיוחדים בחו"ל, עזרה ראשונה לכאבי שיניים, ביטוח רופא 24 שעות וייעוץ רפואי טלפוני חינם.

עדיין במחירים הישנים

קבוצת גן-המנחת המורשת של הציבור הדתי

1800-39-33-39

שוקי

שעות של הנאה באוחדה היופנות ברמת משחק ואימאיה שלא נראו כדומותיה

הרביעייה

4 תקליטורים בחתיר מבצע מיוחד!

להשיג ברשת חניית נועם הפקות ובחנות "יודאיקה" 1-700-704-120

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

אמן' על ברכת עצמו

שאלה: האם יכול אדם לענות 'אמן' על ברכה שבידך בעצמו?

תשובה: אמרו חז"ל: "כל העונה 'אמן' אחר ברכתיו – הרי זה מגונה", חוץ מעניית 'אמן' אחרי 'בונה ברחמי ירושלים' שבברכת המזון.

טעמו של דבר מובן, כי עניית 'אמן' מאמתת ומאשרת את הברכה, ולכן אמרו חז"ל "גדול העונה אמן יותר מן המברך", כי העונה מאמתת את הברכה. על-כן אין האדם יכול 'לאשר' את אמיתת ברכתו-שלו. אך אם אדם סיים עניין שלם, יש מקום לאימות 'לחתימה', וכפי שמופיע גם בסוף כמה מחלקי ומזמורי ספר תהילים.

לדעה אחת, ברכת 'בונה ירושלים' הובאה לדוגמה בלבד, והכוונה שבכל סיום **סדרה** של שתי ברכות או יותר, כגון סיום 'ישתבח' (המתקשרת ל'ברוך שאמר'), או ברכת 'הללוך' שהיא ברכה אחרונה על ההלל, או ברכות קריאת שמע בערבית, או בסיום תפילת העמידה' (שמנוה-

עשרה), וכן בסיום ברכות ההפטרה, ניתן לענות אמן. וכן מנהג הספרדים.

דעה אחרת סוברת (וכן מנהג האשכנזים וחב"ד) ש'בונה ירושלים' הובאה כמקרה חריג, כי שם תיקנו במיוחד לענות 'אמן', כדי לציין את סיום שלוש הברכות הראשונות בברכת המזון, שהן מן התורה, ולהפריד ביניהן לברכה הרביעית, שהיא מתקנת חכמים. אבל בשאר הברכות, גם אם סיים את הברכה עם החזן לא יענה 'אמן', כי זוה נראה כאילו עונה אחר ברכתו-שלו. רק בברכות שלמנהג הספרדים עונים על ברכת עצמו, יש לסמוך על דעה זו ולענות על ברכת החזן.

אולם עדיין יש מקום לעניית 'אמן' על בקשות ותפילות שונות (כנהוג בהרבה קהילות בברית-מילה, בקידוש לבנה, באמירת תהילים, ב'ברוך שמיה' ועוד), כי זוה המתפלל **מבקש:** "היי רצון שייאמנו הדברים במהרה".

מקורות: ברכות מה.ב. ירושלמי שם פ"ה ה"ד. רמב"ם הל' ברכות פ"א ה"טז-יח. שו"ע נא.ב.ג. (ופרמ"ג). רטוא ונו"כ. משיב"ב וילקוט יוסף שם, ושי"ב. שו"ע אדמו"ר הזקן נא.ב. נד.א. רטוא.

פותרים שנה עם "שולחן שבת"

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): "יודאיקה", 03-9606120

